

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Nový vtáčí druh i vzácny kríženc – aj taký bol rok 2017

Tlačová správa

Bratislava, 11. januára 2018

Rok 2017 priniesol viaceré ornitologické zaujímavosti. Tento trend pokračuje i v novom roku. Ide o mnohopočetný výskyt severských stehlíkov, objav nového druhu pre Slovensko, i nezvyčajného kríženca. Najnovšie odborníkov tešia hojné výskyt sovy dlhochvostej na nížine, teda mimo oblastí jej známeho hniezdenia. Potvrdzujú to žiaľ i prípady, kedy táto temperamentná sova potrebovala pomoc človeka. Na košickej klinike ošetrovali najmä traumatizované jedince, najčastejšie zranené po zrážke s autami.

„Pozorovateľov vtáctva prekvapil doposiaľ najvyšší počet horského druhu, sovy dlhochvostej, mimo jej hniezdny areál. Od jesene 2017 sa druh početne vyskytoval v lesoch nížin, alebo dokonca parkov. Z hľadiska veľkosti naša druhá najväčšia sova mohla z niektorých teritórií vytlačiť sovu lesnú. Výskyt v tomto období môže tiež súvisieť s potulkami či migráciou niektorých jedincov (najmä mláďat) z vyšších polôh na Slovensku, prípadne zo severu či severovýchodu Európy. Zdržiavajú sa tam, kde nájdú dostatok potravy – najmä hraboše a iné drobné cicavce,“ vysvetľuje Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Často sú to okraje ciest, kam hlodavce doslova utečú z hlboko rozoraných polí a nachádzajú tu tiež zvyšky plodín, vytrúsených pri prevoze. Sovy, ale tiež dravce sa žiaľ často pri love dostanú do kolízie s autom, alebo sa zrania, keď ich vtiahne vzdušný vír. Počas tejto zimy sme poskytli prvú pomoc a následnú starostlivosť už viac než 10 jedincom sovy dlhochvostej, väčšina z nich bola traumatizovaná nárazom. Tak isto medzi pacientmi evidujeme nárast počtu jastraba krahulca, ktorý okrem nížin zaletí častejšie za potravou aj do intravilánov. UVLF prevádzkuje najväčšiu rehabilitačnú stanicu na východnom Slovensku, v Rozhanovciach, ktorej rekonštrukciu podporila Európska únia v rámci projektu LIFE Energia,“ hovorí Ladislav Molnár z Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a dodáva: „Príčinou stretu s autami môže byť to, že vodiči zareagujú na živočíchov neskoro a nedokážu sa im už vyhnúť. Obzvlášť sovy, nezriedka oslepené svetlami automobilov, nedokážu tak rýchlo vzlietnuť. Preto treba zvýšiť pozornosť počas jazdy aj z tohto dôvodu.“

„Jeseň roku 2017 bola typická aj doposiaľ nevídanou **inváziou stehlíkov čečetavých**, tzv. čečetiek. Kým po iné roky boli vzácne pozorované iba jedince, prípadne iba malé krdlíky, tento krát sme mohli vidieť i krdle niekoľkých desiatok tohto severského spevavca! Tento druh je čiastočne sťahovavý, hybnou silou migrácie je nedostatok potravy. Hromadný výskyt na Slovensku teda súvisí s nízkou dostupnosťou potravy tam, kde čečetka hniezdi, teda v severnej Európe (najmä Škandinávia). **Novým druhom pre Slovensko** (v poradí 363.) sa stal modravec červenoboký. Tento druh bol odchytený a okružkovaný odborníkmi v rámci výskumu v okrese Poprad. Najbližšie hniezdiská v Európe sa nachádzajú vo Fínsku a Rusku, jadro areálu je v Ázii, kde druh aj zimuje. Mimoriadne zaujímavý **prípado medzidruhového kríženia** bol zaznamenaný na Hornej Nitre. Pri pravidelnom monitoringu migrujúcich spevavcov odchytili odborníci aj hybrida penice čiernohlavej a penice slávikovitej. Po diskusii so znalcami zo zahraničia bola identifikácia potvrdená, pričom sa jedná o prvý známy nález takéhoto kríženca na svete! A napokon, rok 2017 vniesol do sveta milovníkov vtáctva i ďalšiu vynikajúcu správu, keď na našom území úspešne zahniezdilo rekordných 16 párov u nás kriticky ohrozeného sokola červenonohého. Spolu vyviedli úctyhodných 41 mláďat,“ uzatvára Slobodník.

Doplňujúce informácie:

- Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach disponuje špecializovaným klinickým pracoviskom a rehabilitačnou stanicou schopnou poskytnúť veterinárnu starostlivosť pre vzácne, chránené živočíchy, ktoré sú odkázané na starostlivosť ľudí. Aj tento prípad potvrdzuje potrebu a opodstatnenosť takýchto odborných pracovísk pri ochrane kriticky ohrozených druhov živočíchov, ako aj spoluprácu ochranárov a veterinárnych lekárov zastrešených projektom LIFE. Okrem novej rehabilitačnej stanice v Rozhanovciach realizovala univerzita rekonštrukciu Kliniky vtákov, exotických a voľne žijúcich zvierat, ktorá je teraz väčšia a modernejšia.
- Hybrida penice čiernohlavej a penice slávikovitej odchytil Vladimír Slobodník a Roman Slobodník v septembri neďaleko Prievidze.
- Modravec červenoboký bol odchytený Milanom Olekšákom neďaleko Ždiaru v novembri.

Viac o projekte LIFE13 NAT/SK/001272 ENERGIA sa dozviete na webovej stránke www.lifeenergia.sk. Projekt je podporený Európskou úniou v rámci programu LIFE a významnou mierou prispieva k zlepšeniu podmienok kritériových druhov vtákov v územiach siete Natura 2000.

